

Z żalem zawiadamiamy, że 24 listopada 2023 roku zmarł w Warszawie w wieku 74 lat

Edward ARSENIUK

Profesor doktor habilitowany nauk rolniczych

Emerytowany profesor i były dyrektor Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin Państwowego Instytutu Badawczego

Profesor Edward Arseniuk urodził się 6 stycznia 1949 roku w miejscowości Lebedziew, pow. Biała Podlaska. Po ukończeniu szkoły średniej w latach 1968-1970 odbył zasadniczą służbę wojskową i w 1970 roku rozpoczął studia na Wydziale Ogrodniczym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Po ukończeniu w 1975 roku studiów i uzyskaniu tytułu magistra inżyniera ogrodnictwa rozpoczął pracę jako asystent w Katedrze Fitopatologii SGGW. Poza dydaktyką prowadził badania nad odpornością grzybów na fungicydy benzimidazolowe. W latach 1978-1980 przebywał na stażu naukowym w USA na Wydziale Fitopatologii Uniwersytetu Kalifornijskiego w Davis.

Pracę w Instytucie Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Zakładzie Fitopatologii w Radzikowie rozpoczął 16 marca 1981 roku, gdzie pracował do 31 grudnia 2021 roku na stanowiskach: starszy asystent, adiunkt, docent, profesor, pełniąc funkcję kierownika zakładu, a od 17 września 1998 do 31 lipca 2017 roku był dyrektorem Instytutu. W tym okresie zarządzał także sześcioma zakładami doświadczalnymi oraz pięcioma Spółkami Hodowli Roślin.

W 1986 roku, uchwałą Rady Naukowej IHAR uzyskał stopień doktora nauk rolniczych na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Systematyka grzybów z rodzaju *Sclerotinia* i ich patogeniczność w stosunku do *Trifolium pratense* L.” wykonanej pod kierunkiem promotora doc. dr. hab. Stanisława Górala. Rozprawa została wyróżniona przez Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej w 1987 roku. Stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie agrotechniki – hodowli roślin, fitopatologii został nadany Profesorowi przez Radę Naukową IHAR w 1990 roku, tytuł profesora, decyzją Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, otrzymał w 1996 roku.

Zakres prac badawczych Profesora był duży zwłaszcza w dziedzinie fitopatologii. Najważniejsze osiągnięcia naukowe to: zbadanie wpływu poliploidyacji koniczyny czerwonej na plon zielonej masy, plon nasion, odporność na patogeny grzybowe, mróz i zimotrwałość; znaczący wkład w badania z zakresu mikologii gatunków grzybów nekrotroficznych; liczne prace z zakresu teorii odporności roślin na patogeny; rozpoznanie szkodliwości dla pszenżyta kompleksu patogenów grzybowych z rodzajów *Stagonospora* spp. i *Septoria* spp. Naukowy dorobek to ponad 200 prac naukowych i popularno-naukowych opublikowanych w czasopismach krajowych i zagranicznych.

Kierował wieloma projektami badawczymi prowadzonymi m.in. we współpracy z Ministerstwem Rolnictwa USA, Uniwersytetami Stanowymi w Montanie i Georgii oraz z krajami Unii Europejskiej, a także w kraju.

Profesor Edward Arseniuk w okresie pełnienia funkcji dyrektora Instytutu w latach 1998-2017 rozwijał nowe kierunki badawcze w Instytucie, zainicjował badania molekularne z zakresu fitopatologii i hodowli odpornościowej.

Przyczynił się do powstania akredytowanego Laboratorium Kontroli Genetycznie Modyfikowanych Organizmów w Radzikowie. Promował nowe tendencje w badaniach dzięki czemu w Instytucie rozwinięto prace z zakresu genetyki molekularnej i biotechnologii. Organizował konferencje naukowe. Działalności Profesora towarzyszyła idea wiązania badań podstawowych z praktyką hodowlaną. Zainicjował cykl konferencji pt. „Nauka dla hodowli i nasiennictwa roślin uprawnych”, które miały na celu integrację nauki z hodowlą roślin. Zredagował monografie dotyczące Instytutu z okazji 50-lecia w 2001 roku i 60-lecia w 2011 roku.

Profesor potrafił dzielić się wiedzą ze swoimi współpracownikami. Pod Jego kierunkiem powstały cztery prace doktorskie, wykonał wiele recenzji prac doktorskich, habilitacyjnych i wniosków o profesurę. Profesor był aktywny i rozpoznawalny w społeczności naukowej w kraju i zagranicą o czym świadczą zaproszenia z referatami zamawianymi na międzynarodowe konferencje naukowe (9) oraz jako *visiting professor* (5). Pełnił liczne funkcje na uczelniach i w placówkach badawczych, radach naukowych, komitetach naukowych, towarzystwach naukowych, komitetach redakcyjnych czasopism naukowych m.in. 1) Ekspert Międzynarodowej Agencji Atomowej, Wiedeń, Austria, od 1966r, 2) Ekspert Międzynarodowej Fundacji Nauki, Sztokholm, Szwecja, od 1997 r., 3) Członek Międzynarodowego Stowarzyszenia Hodowców Pszenżyta (International Triticale Association – ITA), 4) Przewodniczący i organizator działającej w ramach ITA Międzynarodowej Sieci Oceny Odporności Pszenżyta na Patogeny i Szkodniki (Head of the International Network for Triticale Pathogens and Pests Evaluation) od 1994 r., 5) Członek stowarzyszenia EUCARPIA, 6) Członek COST 817 i 860 (Międzynarodowa grupa badawcza patogenów przenoszonych z powietrzem), 7) Członek European Fusarium Network, 8) Członek Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego, 9) Zastępca Przewodniczącego Rady Naukowej IHAR, kadencja 1997-2001, 10) Prezydent Międzynarodowego Stowarzyszenia Pszenżyta, kadencja 1998–2002, 11) Członek Komitetu Fizjologii, Genetyki i Hodowli Roślin PAN czterech kadencji w latach 1996-2010, 12) Przewodniczący kilku kadencji Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego przy Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, 13) Redaktor wiodący czasopisma Plant Breeding and Seed Science od 1996 r., a od 1999 r. redaktor naczelny.

Profesor Edward Arseniuk za swoje zasługi dla rozwoju badań na rzecz rolnictwa odznaczony został m.in. Złotym Krzyżem Zasługi (2002), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2011), Odznaką Honorową Zasłużony dla Rolnictwa (2005).

Profesor Edward Arseniuk przeszedł na emeryturę po ponad 40 latach pracy naukowej i administracyjnej na rzecz Instytutu. Kierowanie Instytutem i dbanie o rozwój Instytutu było Jego pasją, najważniejszą pasją Jego życia. Oddanie Profesora i poświęcenie dla Instytutu pozostanie na zawsze w naszej pamięci.

Żegnając z wielkim żalem ŚP. Profesora Edwarda Arseniuka, szczerze wyrazy współczucia Rodzinie Profesora składają

Dyrektor, Rada Naukowa i Pracownicy
Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin
– Państwowego Instytutu Badawczego
Zakłady Doświadczalne IHAR-PIB
Spółki Hodowli Roślin – Grupa IHAR

Nabożeństwo żałobne odbędzie się dnia 2 grudnia 2023 roku o godz. 13.00 w Kościele pw. Trójcy Świętej w TERESPOLU, ul. Wojska Polskiego 137, po którym nastąpi odprowadzenie Zmarłego na miejscowy cmentarz.

Msza w intencji Zmarłego odbędzie się dnia 1 grudnia 2023 roku o godz. 17.00 w Kościele św. Łukasza Ewangelisty, ul. Górczewska 176 w Warszawie.